

Studium v zahraničí

Obsah publikace zpracoval tým Národního informačního centra pro mládež.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor. Sdělení nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jeho obsahem.

Spolufinancováno z programu Evropské unie Erasmus+ a z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Obsah

Úvod	5
Obecné informace	6
Krok za krokem	7
Startovní pozice	9
1. Stipendia a programy nabízené vysokými školami	10
2. Jde to i jinak	17
3. Jazykové kurzy v zahraničí	19
4. Letní školy	21
5. Odborné stáže	23
Studium v jednotlivých zemích	26
Austrálie	26
Francie	27
Německo	28
USA	29
Velká Británie	31
Nostrifikace	33
Jiné důležité a zajímavé odkazy	35
Seznam odkazů použitých v textu	36

Úvod

Studium nebo stáž na vysoké škole v zahraničí je dnes běžná věc a patří k nejčastějším formám mobility vůbec. Pokud o studiu v zahraničí uvažuješ, máš opravdu mnoho šancí a příležitostí. Navíc dobu strávenou na studiích v zahraničí řadí zpětně 99 % osob k těm nejzajímavějším, ne-li nejlepším životním zkušenostem.

Studium v zahraničí je podstatně snazší než práce v zahraničí. Školy přijímající mezinárodní studenty jsou na ně připraveny, nabízejí často adaptační jazykové kurzy, podporu a kulturní program. Přizpůsobují se formou, jazykem i typem studia. Zkušenosti, které při studiu získáš, jsou vysoce ceněné na trhu práce a to, co ses v zahraničí naučil, můžeš využít jako základ pro svou zahraniční práci a kariéru.

Ještě váháš něco takového vyzkoušet?

Obecné informace

V rámci Evropské unie (EU) a s globalizací celého světa se nám nabízejí mnohé možnosti studia a odborné stáže i za hranicemi České republiky. Studium nebo stáž v zahraničí jsou skvělou cestou k získání mezinárodních zkušeností. Jednak se naučíš nebo si vylepšíš cizí jazyk, jednak získáš zkušenosti se životem v zahraničí. Takové údaje dobře vypadají v životopise, ale pozitivně zapůsobí i na potenciální zaměstnavatele. Případná investice se ti mnohonásobně vrátí.

Česká republika se účastní tzv. **Boloňského procesu**, který garantuje otevírání evropského vzdělávacího prostoru. V praxi to znamená, že platí stejná kritéria a požadavky na kvalitu a obsah vysokoškolského vzdělávání. Kvůli lepší dostupnosti národních vysokoškolských systémů byl zaveden evropský kreditní systém ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System). Standardem v Evropě se stalo (minimálně) tříleté bakalářské studium, které vede k získání vysokoškolského diplomu. Dalším stupněm je studium magisterské, po něm doktorandské.

Pro studenty to znamená především **rovný přístup ke vzdělávání v ostatních členských zemích EU**. Studovat v nich můžeš za stejných podmínek, jaké mají místní studenti. Přestoupit do zahraničí můžeš v jakékoliv fázi tříступňového studia. Místo známek se ti počítají získané kredity, které by se měly v jednotlivých státech postupně sjednocovat. Uznávání vzdělání je pak také snazší. Např. diplom z Polska by měl mít stejnou váhu jako diplom z naší univerzity. K tomu nejvíce přispívá to, že od roku 2005 všichni absolventi obdrží automaticky a bezplatně dodatek k diplomu, vydaný v cizím jazyce¹. Je to překlad diplomu, jehož součástí je i cizojazyčný popis našeho vzdělávacího systému, tvé studijní výsledky (v procentech či jiném, mezinárodně čitelném způsobu známkování) a překlad názvů absolvovaných předmětů. Při výběru studia v zahraničí se nemusíš omezovat jen na náš kontinent. Dobré školy jsou i jinde ve světě. Dostat se tam může být sice trochu těžší, ale rozhodně ne nemožné.

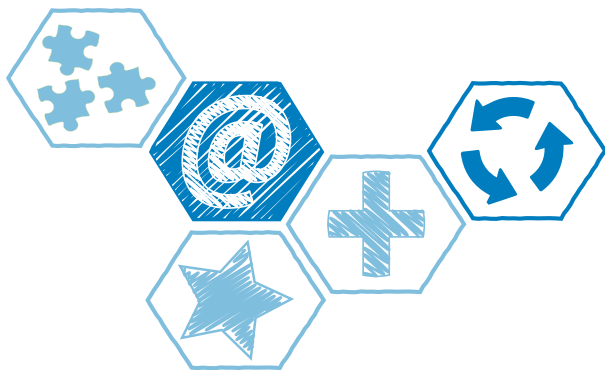

¹Více na www.europass.cz/dodatek-k-diplomu

Krok za krokem

Než odjedeš do zahraničí a též po návratu je třeba si ohlídat spoustu věcí. Samozřejmě se situace mění podle toho, zda jedeš jako český student na rok na zkušební, nebo zda vyrážíš do ciziny na celé studium. V jiné situaci jsou ti studenti, kteří dostanou (nebo chtějí dostat) stipendium, a ti, kteří mají dost vlastních finančních prostředků. Rovněž záleží na zemi, kam chceš vycestovat.

- Začni školu hledat včas. Pokud jedeš přes určitý stipendijní program, tento problém většinou řešit nemusíš. Vybíráš si ze škol, které ti nabídne univerzita. Přesto i čeští studenti mohou tuto situaci zažít. Můžeš vyjet jako freemover nebo na stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) na základě mezinárodních smluv. U těch se většinou předpokládá, že si student školu najde sám. Tady nezapomeň na to, že jsi omezen i časově. Stipendia mají své pevné uzávěrky!
- Většinou se uvádí, že je ideální začít cca **18 měsíců** před plánovaným odjezdem. Musíš si rozmyslet, jakou školu a hlavně v jakém státě chceš studovat.
- Můžeš zkusit **vyhledávač škol po celém světě** <http://univ.cc>. Na většině škol je třeba doložit, že ovládáš studijní jazyk. Až si vybereš školu, kontaktuj někoho přímo na ní. Ptej se hlavně na způsob přijímacího řízení.
- Některé školy dělají zkoušky s předstihem. Možná budeš muset doložit nějaké reference apod. Podmínky se liší nejen v různých státech, ale i v různých univerzitách. Pokud budeš vybírat z více škol, zaměř se i na možnost finanční podpory. Některé univerzity nabízejí sociální či prospěchová stipendia. Jinde ti zajistí práci přímo pro školu, v jejím areálu. I to může být kritérium pro výběr konkrétní školy. Hlavní je, aby škola vyhovovala tvým představám.
- Nezapomeň také na akreditaci. Zjistit, zda je škola akreditovaná, je velice důležité, neboť získané vzdělání na neakreditované škole nemusejí některé organizace či zaměstnavatelé vůbec uznat.
- 11–14 měsíců před odjezdem bys už měl mít jasno, kterou školu chceš studovat, co zde chceš studovat, a bylo by dobré už mít v ruce nějaké vstupní formuláře a řešit formality.

- V době tak 10–12 měsíců před plánovaným výjezdem je třeba absolvovat testy (jazykové, případně přijímací). Je dobré je dělat dostatečně dopředu, protože se nemusíš povést na první pokus. Můžeš případně zkusit testy zopakovat. Mnoho zahraničních univerzit požaduje napsání motivační esej a vyžaduje též reference. Esej můžeš promýšlet dopředu, rovněž tak shánět reference. Lepší je všechno zařídit s předstihem než na poslední chvíli.
- Do některého státu si možná budeš muset zařídit vízum. Jinde vyžadují povolení k pobytu. Na tyto úřední záležitosti si nech raději poslední 3 měsíce před odjezdem.
- Ohlídej si i zdravotní a sociální pojištění. Když vyjedeš s programem, ve kterém zůstáváš studentem české vysoké školy, pojištění za tebe platí stát. Pokud jsi ale řádným studentem zahraniční školy, stát za tebe zaplatí (do 26 let) pouze v případě, že škola, na které studuješ, je Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy uznaná za rovnocennou vysoké škole v ČR. Potřebovat k tomu budeš vyplněný formulář **Žádost o posouzení postavení studia na vysoké škole v cizině pro sociální účely a účely zdravotního pojištění**. Postup a příslušný formulář žádosti k uznání školy najdeš na www.msmt.cz – *Vzdělávání/Vysoké školství/Uznávání zahraničního vzdělání*. Až MŠMT tvou žádost schválí, měla by tě zdravotní pojišťovna vybavit Evropským průkazem zdravotního pojištění (EHIC), který by měl být dostatečným podkladem k čerpání nezbytné zdravotní péče v zemích EU. Pokud doma uplatňuješ dávky státní sociální podpory, musí být škola také uznána. Postup je stejný jako u zdravotního pojištění.

Startovní pozice

Startovní pozice a motivace ke studiu v zahraničí jsou velmi různé. Někdo odjede na semestr až dva v rámci evropského nebo jiného stipendijního programu. Jiný se chce zlepšit ve svém oboru, a proto vyjede až jako student doktorandského studia a na zahraničním odborném pracovišti si udělá doktorát. Obecně platí, že čím vyšší stupeň studia studuješ, tím více se ti nabízí možností.

Jsou i tací, kteří na českou vysokou školu nechtějí nebo se na ni nedostanou. I ti ale mohou v zahraničí vystudovat. Jejich situace je malinko těžší. Největším problémem bývají finance. Studium dítěte je pro rodinu obecně zátěží. Zvláště pokud studuje v jiném městě (zemi), než rodina bydlí. Náklady na ubytování a živobytí rostou. Pokud nejedeš studovat do zemí, kde je levněji než u nás, vše se pěkně prodraží. Mnoho lidí tak hledá cestu ke stipendiím. V některých státech si můžeš na studium vzít i speciální půjčku na pokrytí školného. V zahraničí je naprosto běžné, že studenti při škole pracují, aby si přivydělali. Proč bys měl být výjimkou? Studovat můžeš nejen vysokou, ale i odbornou školu. Pokud si na to, třeba kvůli jazyku, netroufneš, zkus jazykový kurz v zahraničí!

Na následujících stránkách ti přiblížíme různé možnosti. V textu najdeš stručné informace o tom, jaké jsou výhody a nevýhody jednotlivých způsobů studia v zahraničí.

Vybrat si můžeš z pěti následujících kapitol **studia v zahraničí**:

- stipendia a programy nabízené vysokými školami
- jak to jde jinak
- jazykové kurzy v zahraničí
- letní školy
- odborné stáže

1. Stipendia a programy nabízené vysokými školami

Jako český student máš šanci získat finanční prostředky na studium v zahraničí, většinou na semestr až dva. Nejvíce informací o různých možnostech ti řeknou na studijním oddělení tvé univerzity nebo na jejím zahraničním oddělení či na oddělení pro mezinárodní vztahy.

Všechny vysoké školy uzavřely desítky dohod se zahraničními vysokými školami, které se týkají jak vědecké spolupráce, tak spolupráce ve vzdělávání. Mezi tyto dohody patří i dohody zajišťující mobilitu akademických pracovníků v rámci evropských mobilitních programů, především programu Erasmus (nyní podprogramy Erasmus+). Absolvování určité části studia v zahraničí se stává standardní součástí magisterských a doktorských studijních programů.

Erasmus je snad nejnámějším stipendijním programem jeho správu zajišťuje Dům zahraničních služeb (DZS). **Od roku 2014 do roku 2020 je to program Erasmus+** – jeho prostřednictvím můžeš vyjet jak za studiem, tak za odbornou stáží. Do programu jsou zapojeny prakticky všechny české vysoké školy, a dokonce několik vyšších odborných škol, jež vlastní Listinu programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání ECHE (Erasmus Charter for Higher Education), kterou Evropská komise opravňuje vysokoškolskou instituci k účasti v programu Erasmus+. Více o programu najdeš na stránkách www.naerasmusplus.cz.

Erasmus+ je určen nejen studentům vysokých škol, ale i některým vyšším odborným školám, pedagogickým pracovníkům a zaměstnancům vysokoškolských institucí. Hlavní podmínkou pro vycestování do zahraničí je dostudovaný minimálně první ročník studia. Místo studia je ovlivněno bilaterálními smlouvami mezi partnerskými vzdělávacími organizacemi. Každá škola zapojená do programu má svého vlastního koordinátora programu Erasmus+, ten by ti měl se vším pomoci. V rámci programu Erasmus+ můžeš v zahraničí strávit maximálně 12 měsíců za bakalářské studium a stejně tak 12 měsíců za navazující magisterské studium.

Dům zahraniční spolupráce spravuje i program Finanční mechanismy EHP a Norska. Ten ti umožní vyjet na univerzitu v Norsku, Lichtenštejnsku a na Islandu. Více informací najdeš na stránkách www.dzs.cz/cz/norske-fondy-a-fondy-ehp.

Akademická informační agentura, která je součástí Domu zahraniční spolupráce (DZS) Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, je další možností, kam se obrátit se žádostí o stipendium. Agentura shromažďuje, zpracovává a dál šíří informace o možnostech českých studentů studovat za hranicemi. Informuje především o stipendiích na základě mezinárodních smluv, která českým studentům poskytují vlády těch států, se kterými má ČR uzavřenou smlouvu. O naprostou většinu těchto stipendií je třeba se ucházet s předstihem 1 akademického roku. U většiny těchto stipendií (mimo rozpis kvót – viz dále) agentura komplexně zajišťuje realizaci výběrových řízení.

Zahraněční stipendijní pobyty na základě smluv je možné získat dvojím způsobem. Buď jako rozpis kvót (MŠMT přidělí určité počty stipendijních míst přímo jednotlivým školám), nebo jako výběrová řízení, do kterých se mohou přihlásit studenti veřejných vysokých škol. Při rozpisu kvót nominuje kandidáty na stipendium rektorát příslušné vysoké školy, které bylo stipendijní místo přiděleno. Na rektorát se také podává přihláška. Výběrová řízení vyhlašuje MŠMT na základě uzavřených mezinárodních smluv. V tomto případě se žádost podává přímo na Akademickou informační agenturu. Nabídku stipendií najdeš na stránkách Akademické informační agentury www.dzs.cz. Nepřehlédni také termíny uzávěrek, neboť se pro různé státy mění.

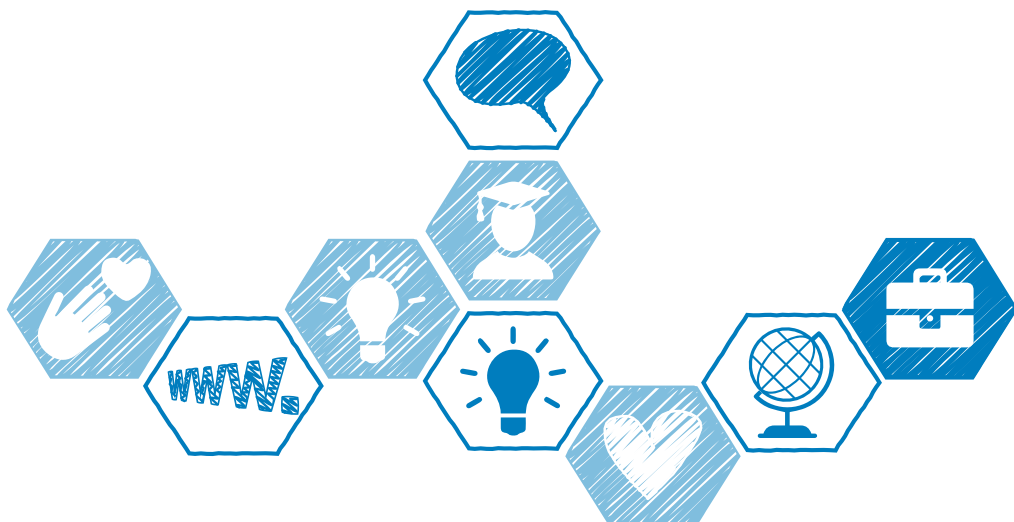
Program CEEPUS (Central European Exchange Programme for University Studies) je středoevropským výměnným programem zaměřeným na regionální spolupráci v rámci sítí univerzit. Dohodu o programu CEEPUS podepsaly Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Makedonie, Moldavsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Srbsko. Spolupracuje s většinou univerzit v Kosovu. Program je určen pro pregraduální studenty od ukončeného 2. semestru, postgraduální studenty a akademické pracovníky vysokých škol. Stipendium v programu lze získat v rámci sítí vysokých škol nebo individuálně (jako tzv. freemover). Důraz je přitom v prvé řadě kladen na aktivity v rámci sítí. Cílem programu je vytvoření středoevropské univerzitní sítě, skládající se z jednotlivých dílčích sítí programu. Všechny potřebné informace najdeš na stránkách www.dzs.cz

AKTION Česká republika–Rakousko je ideální cestou, pokud chceš vyjet do Rakouska. Program podporuje dvoustrannou spolupráci ve vědě a vzdělávání. Poskytuje podporu individuální i institucionální. Pod první patří stipendia na studijní a vědecké pobyty (dokonce i k účasti na letních jazykových a odborných školách). Institucionální podpora je určena projektům spolupráce českých a rakouských vzdělávacích institucí, a to studentům magisterských studijních oborů, doktorandům, učitelům a vědeckým pracovníkům českých veřejných vysokých škol, kteří jsou občany EU, EHP nebo Švýcarska. Všechny potřebné informace najdeš na stránkách www.dzs.cz.

Komise J. W. Fulbrighta je nejlepší organizace pro studium v USA. Její další název zní: Mezivládní organizace pro vzdělávací výměny s USA. Funguje na základě mezivládní dohody ČR a USA. Jejím účelem je podpora vzájemných vzdělávacích, vědeckých a kulturních výměn. Navíc informuje o studiu v USA obecně. Nejen o Fulbrightových stipendiích, ale i o stipendiích jiných organizací. Komise pořádá různé informační semináře. Nabídka stipendií je velmi široká – od stipendií pro studenty, pedagogy až po vědecké pracovníky. Kromě toho máš u komise možnost chodit na přípravné kurzy k jazykovým testům a testům nutným pro přijetí na americkou univerzitu. Komise zároveň nabízí termíny pro složení těchto zkoušek. Více informací najdeš na stránkách www.fulbright.cz. O různých stipendiích se na webu dočteš v sekci: *EducationUSA – Užitečné odkazy – Stipendijní programy a nadace*. A pokud jsi vážným zájemcem o studium v USA, můžeš navštívit přímo Poradenské centrum Fulbrightovy komise na Malé Straně.

Stipendium Paula Robitscheka je další cestou za vysněným rokem studia v USA. Paul Robitschek jako Čechoameričan chtěl českým studentům otevřít cestu ke vzdělávání v USA, a proto v rámci University of Nebraska – Lincoln vytvořil tento program. Na stránkách www.admissions.unl.edu najdeš vše potřebné.

DAAD (Německá akademická výměnná služba) je způsobem, jak získat finance na studium v Německu. Nabízí různé typy stipendijních programů. Pro koho jsou stipendia určena, termíny uzávěrek a další praktické informace najdeš na www.daad.cz. DAAD tam zveřejňuje nejen svá stipendia, ale i stipendia jiných organizací. Jaké testy jsou DAAD akceptovány, ale také termíny testů nalezneš na výše uvedené adrese pod *Stipendia – Důležité pokyny k žádosti o stipendium*. Na stránkách výměnné služby se dozvíš i vše další o studiu v Německu nebo můžeš navštívit Informační centrum DAAD v Goethe-Institutu na Masarykově nábřeží v Praze.

Česko-německý fond budoucnosti je jinou cestou do Německa. Podporuje studenty ze všech stupňů terciárního vzdělání. Stipendia jsou určena k desetiměsíčním pobytům. Každý rok vyjede s programem 12 úspěšných uchazečů. Během studia musejí stipendisté pracovat na nějakém projektu s česko-německou tematikou. Na stránkách fondu www.fondbudoucnosti.cz najdeš i stipendijní uzávěrky jiných organizací, které nabízejí pomoc při studiu v Německu.

Mezinárodní Visegrádský fond má pro studenty připravený stipendijní program i pro absolvování doktorandského studia za účelem výzkumné a vědecké práce, ovšem pouze v zemích Visegrádské skupiny, tedy v Maďarsku, Polsku a na Slovensku. Podmínkou (záležití na programu) je mít ukončený minimálně 4. semestr bakalářského studia nebo magisterské studium. Bližší informace najdeš na anglicky psaných stránkách www.visegradfund.org.

Umělecky zaměřeni studenti se mohou pokusit o „umělecké“ stipendium, například od Nadace Český hudební fond (www.nchf.cz) nebo Nadace českého výtvarného umění (www.ncvu.eu). Pokud studuješ uměleckou školu, poraď se hlavně tam. Určitě mají kontakty, respektive navázanou spolupráci se zahraniční školou.

Jestliže neuspěješ s výše uvedenými stipendijními programy, nezoufej. Existují i další možnosti, jak alespoň spolufinancovat zahraniční studijní zkušenosti. Většinou jsou to nabídky různých vědeckých a výzkumných organizací a firem. Informace o financování mobility najdeš na stránkách www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*, případně se zkus obrátit na **vybrané české nadace**, které podporují studenty při jejich studiu v zahraničí, především studenty, kteří mají vynikající studijní výsledky nebo pocházejí ze sociálně slabého prostředí. Nepočítej ale s tím, že od nich dostaneš závrtné sumy peněz. Jejich pomoc však může pokrýt část školného nebo alespoň cestu. Kontakty na tyto organizace najdeš na www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*.

Freemover je ještě jedna možnost. Prostřednictvím své domovské školy můžeš v rámci Rozvojových programů MŠMT zažádat o stipendium. Hlavní podmínkou je akceptační dopis o přijetí od zahraniční univerzity. Více informací nalezněš na studijním či zahraničním oddělení své fakulty. O Rozvojových programech se píše více na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz v sekci *Vzdělávání – Vysoké školy*. Jako freemover můžeš vyjet do země střední Evropy, do školy, která není zapojena do sítě CEEPUS, ale vše si musíš zajistit sám.

Základní kontakty na zmíněné a další podobné organizace:

- **AKADEMICKÁ INFORMAČNÍ AGENTURA**
www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/
- **AKTION**
www.dzs.cz/cz/aktion-ceska-republika-rakousko/
- **CEEPUS**
www.dzs.cz/cz/ceepus/
- **ČESKO-NĚMECKÝ FOND BUDOUCNOSTI**
www.fondbudoucnosti.cz
- **DAAD**
www.daad.cz
- **ERASMUS+**
www.naerasmusplus.cz
- **Finanční mechanismy EHP a NORSKA**
www.dzs.cz/en/eea-and-norway-grants/
- **FULBRIGHTOVA KOMISE**
www.fulbright.cz
- **MEZINÁRODNÍ VISEGRÁDSKÝ FOND**
www.visegradfund.org
- **NADACE SOPHIA**
www.nadacesophia.cz
- **NADAČNÍ FOND MANŽELŮ LIVIE A VÁCLAVA KLAUSOVÝCH**
www.nadacnifondklausovych.cz
- **OPEN SOCIETY FUND**
www.osf.cz
- **VIZE 97**
www.vize.cz

Výhody/nevýhody zahraničního studia přes podpůrné programy, stipendia, nadace a fondy

- + nemáš tolik starostí s administrativou
- + poradí ti ve škole
- + nemusíš se starat o zdravotní a sociální pojištění (pokud ano, vše ti řekne škola nebo příslušná organizace)
- většinou musíš projít výběrovým řízením
- někdy jsi omezen podmínkami organizace (věk, délka studia, obor, cílová země)
- jsi limitován dobou studia (neabsolvuješ celé studium v zahraničí – získáš český diplom a titul)

Příběhy studentů

Kromě programu Erasmus nabízí řada vysokých škol možnost vyjet do zahraničí také přes program CEEPUS (Central European Exchange Programme for University Studies). Nabídka zemí není v rámci tohoto programu sice tak široká, ale pokud jste jen trochu dobrodruh, určitě si mezi převážně postkomunistickými zeměmi vyberete. Já jsem měla možnost strávit necelý půlrok na univerzitě Sv. Klimenta Ochridského v Sofii, hlavním městě Bulharska. Kromě krásných hor a moře nabízí tato země velmi dobrou úroveň vzdělávání. Překvapením pro mě byla výborná jazyková vybavenost studentů univerzity, kteří ani v odborných znalostech nezaostávali za studenty českými. Pro zahraniční studenty univerzita zajišťuje intenzivní kurz bulharštiny, jejíž znalost jednoznačně ulehčuje běžnou komunikaci v obchodě nebo na nádraží. Dobré je se před cestou do Bulharska naučit alespoň azbuku, uvidíte, že vám to ušetří spoustu komplikací. Počítejte s tím, že oproti Erasmu si spoustu běžných věcí budete muset zařídit sami. Nenechte se ale odradit. Pro mě byla možnost vyjet do Bulharska přes program CEEPUS i tak cennou zkušeností.

Kateřina B., Liberec

Po skončení magisterského studia na Matematicko-fyzikální fakultě (MFF) v Praze jsem hledal možnosti studia v zahraničí prostřednictvím internetu. Měl jsem poměrně jasno, jaký podobor informatiky (v angl. se spíše používá termín Computer Science místo informatika) mě zajímá, a rozeslal jsem několik e-mailů lidem, kteří se zabývali danou oblastí. Odpovědi se mi dostalo od mého současného školitele (Joseph Kiniry), který onoho času působil v Dublinu. Později jsem se s ním setkal na konferenci v Anglii, kam jsem se dostal pomocí jednoho asistenta na MFF. Jakási forma interview probíhala během konference a přílehlých sociálních aktivit (čti hospoda). Později jsem navštívil pracoviště v Dublinu a byla mi nabídnuta možnost Ph.D. studia s grantem od Irského výzkumného centra Lero. Tuto nabídku jsem samozřejmě přijal.

Mikoláš J, Dublin

V rámci programu Erasmus jsem strávil jeden semestr v Belgii na univerzitě v Lovani. Zařídít si místo nebyl moc velký problém, protože ostatní uchazeči se nepřihlásili včas a já jsem byl vybrán automaticky. Je pravda, že před samotným výjezdem bylo potřeba vyplnit množství formulářů a zajistit si souhlas různých oddělení na škole, ale vidina výjezdu mě dost motivovala. Krátce předtím, než jsem odjel, jsem na účet obdržel stipendium na celou dobu pobytu, tudíž jsem nemusel řešit, jak vyjít ze začátku s penězi. Větší obavu jsem měl z ubytování, které si každý zahraniční student musel najít sám. Mně se to naštěstí podařilo hned během prvního dne. Měl jsem vlastní pokoj a sociální zařízení jsem sdílel s dalšími studenty. Na škole jsem chodil asi na 6 přednášek, všechny byly vedeny v angličtině a nejde říct, že by se jednalo pouze o oddechová cvičení po předchozí probdělé noci. K výměnným studentům zde přistupovali rovnocenně jako k místním a požadavky některých pedagogů byly o dost větší, než na co jsem byl zvyklý na české škole. To se projevilo v poměrně stresujícím zkuškovém období, na druhou stranu jsem tak vstřebal nové věci a získal hodně velkou inspiraci pro své další studium. A Belgii nelze než doporučit – několik jazyků, spousty druhů pív, malebná historická města a k tomu jeden velký chaos v podobě Bruselu.

Tomáš H, Praha

2. Jde to i jinak

Může se stát, že se nedostaneš na českou univerzitu anebo se na ni ani dostat nechceš. Přesto nezahazuj za hlavu možnost vyjet studovat do ciziny. Pro české studenty je nejsnazší cestou studium na Slovensku. Domluvíš se, není to daleko, a hlavně platí dohoda mezi naší a slovenskou vládou o uznávání vysokoškolských titulů. Seznam slovenských univerzit naleznáš na www.vysokeskoly.sk. Pokud budete hledat další informace, klidně se obraťte na Slovenskou akademickou informační agenturu www.saia.sk nebo na Informační centrum mladých www.icm.sk. Pokud tě náš východní soused neláká, máš spoustu jiných možností. Každá země má své podmínky a svůj systém školství. Proto je nutné se předem informovat, co pro studium na vybrané škole musíš udělat (například složit jazykovou zkoušku), koho kontaktovat, zda napsat esej, sehnat si doporučení, ověřit maturitní vysvědčení a další. Informace o některých státech najdeš na stránkách www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*. Krátké informace o několika studijních destinacích naleznáš i na konci této brožury.

I když nejsi student české vysoké školy, máš **možnost získat stipendium** (alespoň částečné). Vše záleží jen na tvé iniciativě. Jednou variantou je to, že dostaneš nějakou formu podpory přímo od zahraniční školy. Hledej stipendia (scholarships, grants, awards, bursary apod.) na stránkách škol.

K vyhledání univerzity jsou dobré stránky <http://univ.cc>. Existují i různé vyhledávače stipendií a jiných finančních pomoci <http://financialaid.ucdavis.edu>. Jeden z nich najdeš na stránkách www.internationalscholarship.com. Další zajímavé odkazy hledej i na stránkách www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*.

Pokud chceš studovat vědní obor, podívej se i po stipendiích vědeckých organizací. Ty se často snaží podpořit své potenciální zaměstnance. Seznam některých je v příloze stránky www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*. Můžeš si text prohlédnout a minimálně se informovat o tom, kde všude se dá finanční pomoc najít. Leckdy jsou to zajímavé organizace, hodně úzce profilované. Může se stát, že neseženeš pomoc ani na zahraniční škole. Některé státy nabízejí (v rámci EU i studentům z členských států) **studentské půjčky**, jinde nabízejí půjčky přímo univerzity. Pokud ani tato možnost neexistuje, nezbyvá než si najít práci v cizině. O tomto tématu najdeš více na www.nicm.cz – *Práce v zahraničí*.

Kromě klasické vysoké školy můžeš studovat tzv. **college** nebo **vocational school**. Jsou obdobou naší vyšší odborné školy. V různých zemích (Velká Británie, USA, Austrálie...) je systém colleges trochu jiný. Někdy se tak dokonce nazývá i vysoká škola. Zda se jedná o odbornou školu, poznáš jednoduše podle nabízených oborů. Jsou mnohem praktičtější než na univerzitách, třeba hotelnictví, péče o děti, business a podobně. Tento typ studia (vedle jazykových kurzů, studia na střední škole a klasického univerzitního studia) často nabízejí různé české agentury.

V nabídce českých agentur často najdeš jak studium na univerzitě, tak odborné kurzy. Agentura ti toto studium zprostředkuje, pomůže s vyřízením formalit (i případného víza). Často ti poskytne možnost složit potřebné jazykové testy. Tento způsob studijní mobility tě však něco bude stát. Agentuře zaplatíš nějaký poplatek (ne za zprostředkování, ale za doplňkové služby) a placení školného je samozřejmě také na tobě. Seznam agentur najdeš na www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*. U odborných škol tohoto typu je výhoda, že jsou časově méně náročné. Dá se při nich lépe pracovat a vydělat si na nutné životní náklady. Pokud najdeš dobrou práci, můžeš nakonec nejen zaplatit školné, ale ještě něco vydělat. Odborné školy se studují zpravidla kratší dobu (2–3 roky), někdy nabízejí možnost přestupu na univerzitu. V některých státech Evropské unie se za studium platí. Někde se sice neplatí školné jako takové, ale v zemi jsou povinné registrační nebo jiné poplatky. Jejich orientační přehled nalezneš na stránkách <http://ec.europa.eu/eurydice>, což je informační síť o vzdělávacích systémech a vzdělávacích politikách v zemích Evropské unie a Evropského sdružení volného obchodu, nebo na stránkách www.euroskop.cz.

Výhody/nevýhody samostatného hledání studia

- + nejsi omezen výběrem země
- + můžeš si vybrat vlastní, zajímavý obor studia
- + ukončíš v zahraničí celé studium
- + jsi veden k větší samostatnosti
- všechno je na tobě, včetně zajištění si potřebných formalit, obstarání ubytování, financí, vyřízení si sociálního a zdravotního pojištění tady i tam atd.
- je to finančně nákladnější než studium se stipendiem od VŠ

3. Jazykové kurzy v zahraničí

Nespornou výhodou delšího zahraničního, nejlépe studijního pobytu je **zdokonalení se v jazyce**. Pokud se necítíš na studium zahraniční vysoké školy, ale přesto chceš vyjet ven za vzděláním, je pro tebe jazykový kurz to pravé. Krátkodobý, ale i dlouhodobý jazykový kurz, až na 1 rok, ti zprostředkují agentury. Seznam agentur najdeš na www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*. Některé tyto organizace nabízejí i program **work and study**. To je ideální mix jazykového studia či odborného studia a práce. V agentuře ti nejen zajistí kurzy, ale pomohou ti i se sehnáním práce. Vždy je ale nutné dodržet bezpečnostní pravidla, zejména při samostatném shánění práce. Bezpečnostní tipy a více informací najdeš na stránkách organizace La Strada www.strada.cz.

Studijní destinace jsou velmi různorodé. Studovat jazyk můžeš nejen v Evropě, ale i za mořem, jak v USA, tak ve stále oblíbenější Austrálii a na Novém Zélandu. V těchto zemích se ale neobejdeš bez platného víza. Vízum do USA si musíš zajistit sám. Agentury již pro tebe nemohou tuto službu udělat. Přesto mnohé nabízejí, že ti pomohou s jeho získáním. Vyplní s tebou formuláře, připraví na pohovor, domluví termín schůzky na ambasádě. Vyřízení víza trvá 2 až 4 týdny. Abys získal studentské vízum do Austrálie, musíš mít zaplacený kurz. Výhodou je to, že spolu se studentským vízem získáš i vízum pracovní. Je to prakticky jediný způsob, jak v Austrálii legálně pracovat! Je však nutné navštěvovat minimálně tříměsíční kurz. Spolu se studentským vízem tak získáš pracovní povolení na 20 hodin týdně. V době prázdnin pak můžeš pracovat neomezeně. Pokud budeš chodit do kratšího kurzu, nebudeš moci v Austrálii pracovat. Vyjedeš jen jako turista. Protože australská vláda naši republiku přesunula mezi země, které mají vyřizování víza jednodušší, netrvá jeho vyřízení dlouho a může ti ho zařídit i jazyková agentura. Novozélandská vláda zavedla pro Čechy bezvízový styk pouze při pobytu do 90 dnů. Pro delší studium je potřeba získat studentské nebo turistické vízum. Jeho vyřízení trvá delší dobu, a to 4 až 6 týdnů.

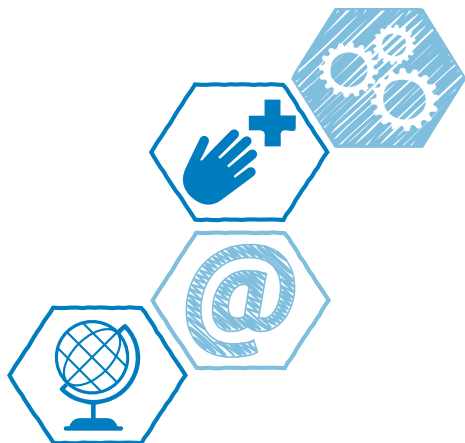

Jazyky se samozřejmě můžeš učit i v Evropě. Zemí, která téměř žije z „jazykové turistiky“, je Malta. Na tomto ostrově je kromě krásného moře i velké množství poboček jazykových škol. Studovat můžeš i jinde, a také další jazyky než angličtinu.

Pokud tě láká exotika, agentury mají ve své nabídce země, jako je Čína, Jihoafrická republika, Guatemala, Bolívie, Peru, Bahamy, Korea, Japonsko a další. Vyhledávač jazykových kurzů nabízených zahraničními agenturami najdeš na www.goabroad.com. Sám můžeš vybranou školu kontaktovat a domluvit si studium přímo tam.

Výhody/nevýhody jazykového kurzu v zahraničí

- + naučíš se jazyk lépe než v jazykové škole v Česku
- + pokud budeš pracovat, něco si vyděláš a minimálně se ti vrátí počáteční investice
- + agentura za tebe všechno zařídí nebo ti alespoň poradí (třeba jak vyřešit sociální a zdravotní pojištění)
- jsou nutné peníze do začátku
- platí se školné
- pokud chceš studovat na VŠ, čeká tě znovu přijímací řízení, buď v Česku, nebo v zahraničí
- nezískáš žádný titul, jen certifikát o absolvování kurzu

4. Letní školy

Samotný název letní škola není pro mnohé méně studijní typy moc lákavý. Ale věř, že letní škola, nebo letní univerzita, může být skutečně zpestřením prázdnin. Zvláště pokud se dostaneš na takovou, která se orientuje na tvé koníčky, tvůj oblíbený předmět apod. Většinou se s nabídkou takovýchto prázdninových multikulturních akcí setkáš na nástěnce tvé školy. Některé české univerzity naopak samy pořádají mezinárodní letní školy. Témata těchto kurzů jsou skutečně pestrá, od letní školy hry na historické nástroje až po výzkum mořského ledu na Islandu. Jsou tu školy určené pro studenty konkrétních oborů (muzikanty, tanečníky, mikrobiology) i školy obecněji zaměřené: pro studenty humanitních oborů, matematických, technických oborů. Letní škola je často spojena s návštěvou významného vědeckého pracoviště, které ji někdy i samo pořádá. Neexistuje jeden server, kde je možné najít všechny chystané letní univerzity. Pokud tedy hledáš něco konkrétního, musíš se spolehnout na běžné vyhledávače. Vybrané nabídky letních škol najdeš i na stránkách www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*.

Prohlížej (s předstihem) nástěnky na univerzitních chodbách, ptej se kamarádů. Tato mezinárodní setkání samozřejmě mívají také své uzávěrky a omezenou kapacitu. Začni proto hledat třeba už v březnu. A nezapomeň, že zatímco u nás vládne zima, na druhé straně zeměkoule mají léto. Poplatky za účast nebývají vysoké. Ceny se liší v závislosti na délce programu (většinou jsou týdenní – školy mívají více turnusů), na zemi, kde se škola koná, a na samotné univerzitě. Přesto někde můžeš získat stipendium (alespoň ve formě odpuštění účastnického poplatku). Například Německá akademická výměnná služba poskytovala – a snad bude i dále poskytovat – finanční prostředky na účast na letních akademiích v Německu. Seznam takto „dotovaných“ škol bývá na stránkách Domu zahraniční spolupráce www.dzs.cz nebo na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz.

Komunikačním jazykem bývá angličtina. Protože se na tato setkání sjíždějí zájemci z celého světa, je nutné umět poměrně dobře anglicky. Letní univerzity bývají prakticky zaměřené. Připrav se na to, že budeš s ostatními studenty pracovat na společném projektu, který pak v plénu představíš. Základní komunikační znalost jazyka je nezbytná. Přesto si – než odjedeš, ještě lépe než zaplatíš za letní univerzitu – zkontroluj, zda je pracovním jazykem skutečně angličtina. Někdy může být hlavním jazykem i jiná řeč.

Výhody/nevýhody letní školy

- + zdokonalíš se v komunikaci cizím jazykem
- + dozvíš se mnoho nového ze svého oboru od známých kapacit
- + seznámíš se se spoustou podobně smýšlejících mladých lidí z celého světa
- mezinárodní letní univerzity se poměrně špatně hledají
- trvá dlouho, než najdeš, co hledáš
- vše si musíš zařídit sám
- je těžké sehnat finance odjinud; účast ve škole tě bude něco stát

5. Odborné stáže

Absolventi vysokých škol jsou na trhu práce často znevýhodněni. Chybějí jim odpracovaná léta praxe. Pro vedení podniku nejsou přitažliví, protože se v mnohém musejí zaučit. Čerstvý vysokoškolák většinou neovládá praktické dovednosti, má spíš hlavu plnou teorie, kterou neumí pro práci využít. Pro tento případ mají studenti možnost absolvovat odbornou stáž, jak doma, tak v zahraničí. Tento druhý způsob je pro zaměstnavatele mnohdy atraktivnější. Mladí lidé (stáže jsou zpravidla určeny lidem do **30 let**) se praxí ve firmě zapracují, získají zkušenosti, kontakty, a hlavně se setkají s reálným pracovním trhem. Nemusejí to být vždy jen absolventi. Na odbornou stáž mohou vyjet i studenti. Existuje dokonce speciální typ stáží, při kterých píšeš svoji diplomovou práci. Odborné stáže tvoří přechod mezi studentským světem a tvrdou realitou. Jestli do této publikace patří, nebo ne, je otázka. Nesporné je ale absolvování praxe v zahraničí ohromným přínosem pro každého jejího absolventa.

Stáž je krátkodobá pracovní zkušenost studentů či čerstvých absolventů. Od běžné brigády se liší tím, že jejím cílem není finanční výdělek, ale získání zkušeností. Každý, kdo má nějakou praxi, se pak v pracovním životě lépe uplatní. Je možné, že se po skončení stáže staneš zaměstnancem firmy, u které jsi byl na „praxi“. Pro stáže se ve světě používají různé termíny. Nehledej tedy jen slovo stáž či praxe, ale i trainee program, internship, traineeship nebo praktikum v německy mluvících zemích. Finanční stránka stáže je specifická. Některé firmy nabízejí i **placené stáže**. Stážista dostane méně peněz než běžný zaměstnanec, ale pokud se firmě osvědčí, může po skončení stáže na místě zůstat a získat vyšší plat. Některé stáže jsou bezplatné (žiješ ze svých finančních rezerv), jinde pracuješ za byt, stravu a dopravu. Obojí se přesto vyplatí. Také program Erasmus+ umožňuje studentům realizovat praktické stáže s finanční podporou v programových zemích. Na stránkách www.naerasmusplus.cz se dozvíš podrobnější informace. Třeba zda je tvá škola do programu zapojená.

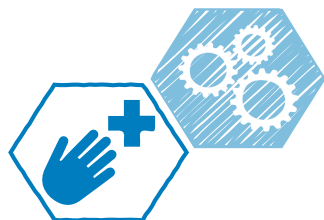
Důležitou připomínkou je to, že student může absolvovat studijní pobyt a praktickou stáž v zahraničí v součtu v celkové délce **maximálně 12 měsíců za studijní cyklus** (bakalářský, magisterský, doktorský). Může tedy absolvovat například 6 měsíců studijního pobytu a 6 měsíců praktické stáže či například celých 12 měsíců praktické stáže. Vždy však platí limit 12 měsíců v jednom studijním cyklu. Pro **víceleté** (např. magisterské) **programy** je tato maximální dotace na studijní pobyt / praktickou stáž ve výši 24 měsíců. Musíš být studentem české školy, ale je jedno, zda studuješ v denní, dálkové, či kombinované formě.

Jinou cestou ke zprostředkované stáži jsou různé mezinárodní studentské organizace. Bývají zaměřené na studenty určitých oborů, kterým pomáhají najít v zahraničí tematickou praxi. Výhodou těchto organizací je to, že pokud s nimi vyjedeš na stáž, nebude to úplně do neznáma. Na druhé straně hranic najdeš někoho, kdo se ti bude věnovat a pomůže ti v začátcích. Problematice stáží se věnují také články na www.nicm.cz – *Studium v zahraničí* a stránky www.eurodesk.cz – *Práce a stáže*. Na obou adresách najdeš odkazy na významné organizace, které stáže studentům nabízejí. Mezi ně patří mnohé evropské instituce. Například Evropská komise, Evropský ombudsman, Evropský parlament. Praxi můžeš vykonat dokonce i v Radě Evropy.

IAESTE International (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) vznikla již v roce 1948 a tehdejší Československo bylo jednou ze zakládajících organizací. Cílem IAESTE je zvyšovat úroveň odborných znalostí studentů. Jednou z nejvýznamnějších aktivit je mezinárodní výměnný program. V jeho rámci zprostředkuje organizace ročně zahraniční praxe stovkám českých studentů. IAESTE je zaměřena na studenty technických oborů. Od zahraničního zaměstnavatele dostaneš plat, který by měl stačit na pokrytí životních nákladů. Samotné zprostředkování stáže tě přijde na 5 000 Kč, navíc počítej s ostatními výdaji – cestovné, očkování, pojištění atd. Více informací na www.iaeste.cz.

AIESEC (Association Internationale des Étudiants en Sciences Économiques et Commerciales) je šancí pro studenty ekonomických oborů a informatiky. Podporované jsou také praxe ve vzdělávání. Organizace působí na našem území už od roku 1966 (pod názvem AIESEC Czechoslovakia – nyní Czech Republic). Ročně vyšle do ciziny stovku praktikantů. Odborná praxe přes AIESEC je určena studentům třetích, čtvrtých, pátých ročníků vysokých škol a čerstvým absolventům. Délka nabízených praxí je od dvou měsíců po rok a půl. V případě AIESEC dostává student od firmy plat ve výši průměrného platu navštíveného regionu. Čtvrtá část zájmu organizace se obrací k rozvojovým zemím a sociální práci. V tomto případě plat nedostaneš. Stáž se vykonává v rozvojové zemi, nejčastěji v neziskové organizaci. Cestovné, pojištění atd. si vždy platíš sám. Více informací na www.aiesec.cz.

ELSA je Evropské sdružení studentů práv. Již z názvu je jasné, že cílovou skupinou této organizace jsou studenti práv. ELSA má několik aktivit. Jednou z nich je i program STEP (Students' Trainee Exchange Programme), který má na starosti výměnné studentské stáže. Nejenže umožňuje českým studentům vyjet za praxí, ale také přivádí zahraniční studenty k nám. Jak si stáž zajistit, najdeš na www.elsa.cz.

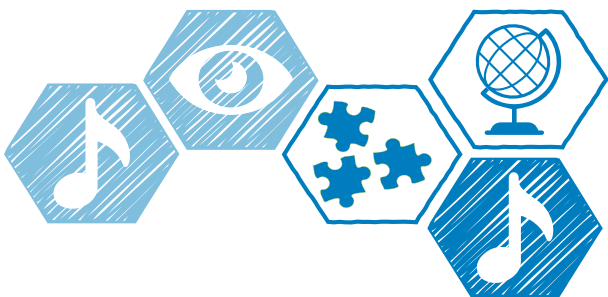

Pro studenty medicíny je tu organizace **IFMSA** (International Federation of Medical Students Association), založená v roce 1951. Medikům nabízí jak klinické, tak výzkumné stáže. Prvně jmenované trvají zpravidla 1 měsíc, výzkumné pak až 6 měsíců. Jsou určeny studentům třetích a vyšších ročníků, do výzkumných stáží se mohou zapojit už studenti druhých ročníků. Studenti stáž vykonávají ve fakultních nemocnicích a na lékařských fakultách. Pracují bez odměny, po absolvování stáže obdrží certifikát. Webová adresa organizace je www.ifmsa.cz.

Jinou možností je oslovit některou komerční agenturu, která se zprostředkováním praxí zabývá. Jejich seznam nalezneš na www.nicm.cz – *Práce v zahraničí*. Na těchto stránkách je nejen adresář organizací, ale i odkazy na různé vyhledávače odborných stáží. Podmínkou je to, že praxi můžeš absolvovat pouze v oboru, se kterým jsi nějak svázán. Pokud tedy dokončíš studium v oboru podnikání, nemůžeš jet na stáž do mateřské školy.

Výhody/nevýhody odborné stáže

- + získáš potřebnou praxi
- + získáš důležité kontakty ze svého oboru
- + vylepšíš si nejen své praktické dovednosti, ale i životopis
- často budeš pracovat za minimální plat nebo jen za ubytování a stravu; musíš tedy mít v záloze nějaké své vlastní prostředky
- možná budeš muset ve firmě začínat od začátku, než se dostaneš ke skutečné práci v oboru

Studium v jednotlivých zemích

Následuje stručný přehled nejznámějších studijních destinací s pár tipy a zajímavými odkazy, které se ti mohou pro začátek hodit.

Austrálie

Australské univerzity vyžadují prokázání jazykových znalostí. Nejčastěji musíš složit zkoušku TOEFL a IELTS. Nezapomeň se o tom tedy předem informovat. V Austrálii je ohromná nabídka odborných škol. Můžeš na nich studovat i takové obory, jako jsou alternativní medicína, bojové umění či pohostinství. Na níže uvedených stránkách najdeš zajímavé a důležité informace o studiu v Austrálii, stejně jako o možnostech financování.

Zajímavé odkazy:

- www.studyinaustralia.gov.au
Studium v Austrálii
- www.australiaonline.cz
Studium a práce v Austrálii, víza, poradenství
- www.internationalstudent.com/study_australia
Vše o studiu, práci a bydlení v Austrálii
- www.australie-studium.cz
Studium v Austrálii

Francie

Ke studiu ve Francii je většinou nutné mít složené zkoušky DELF/DALF. Protože jsou tyto jazykové zkoušky mezinárodně uznávány, pomohou ti při vstupu na francouzskou školu. Jsou podporovány francouzským ministerstvem školství a nejlépe tě na ně připraví ve Francouzském institutu. Francie se, jako každý stát, liší vlastním „názvoslovím“ studijních programů. Některé pojmy jsou blízké všem. Možná je tedy malinko zvláštní, že tříleté studium nese ve Francii označení licence. U nás tomuto stupni vysokoškolského vzdělání říkáme bakalář – podobně jako v mnohých jiných zemích. Stipendia francouzské vlády spravuje zdejší francouzské velvyslanectví. Tam ti tedy mohou ohledně studia v zemi galského kohouta také poradit.

Zajímavé odkazy:

- www.ifp.cz
Francouzský institut v Praze
- <https://www.cidj.com>
Informace o studiu ve Francii
- www.onisep.fr
Informace o studiu ve Francii
- <http://cz.ambafrance.org>
Francouzská ambasáda v Praze
- www.republiquetcheque.campusfrance.org
Francouzská národní agentura pro propagaci francouzského vysokoškolského vzdělávání ve Francii

Německo

Je mnoho zkoušek, kterými lze doložit znalosti němčiny. Dopředu si ověř, co požaduje tvá vysněná škola. Někdy může stačit maturita na dvojjazyčném gymnáziu, jinde mohou požadovat Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang ausländischer Studienbewerber, Test Deutsch als Fremdsprache a několik dalších testů Goethova institutu (Zentrale Oberstufenprüfung, Kleines Sprachdiplom, Großes Sprachdiplom).

Největšími organizacemi nabízejícími stipendia do Německa jsou DAAD a Česko-německý fond budoucnosti (viz kapitola Stipendia a programy nabízené vysokými školami). Jiné finanční možnosti najdeš v článku Německé nadace a nadační fondy na www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*.

Zajímavé odkazy:

- www.goethe.de
Goethe-Institut
- www.gfps.org
Společnost pro studentské burzy ve střední a východní Evropě
- www.funding-guide.de
Informace o různých druzích financování DAAD pro studenty, absolventy, doktorandy
- www.studienwahl.de
Informace o studiu v Německu
- www.tandem-org.cz
Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže
- www.stiftungen.org
Stipendia, fondy, práce
- www.stifterverband.org
Sdružení německých nadací

USA

Studovat a pracovat v Americe si přeje mnoho lidí. Se získáním pracovního povolení bývá problém, na školu se můžeš dostat snadno. V kapitole Stipendia a programy nabízené vysokými školami je zmíněna Komise J. W. Fulbrighta. Na ni se určitě obrať, pokud chceš studovat vysokou školu za oceánem. Není to ale jediná organizace, která nabízí stipendia do USA. Existuje například i stipendijní program Paula Robitscheka. Tento Čechoameričan chtěl mladým lidem z Čech umožnit získat americké vzdělání, a proto na univerzitě v Lincolnu založil tento studijní program.

Abys byl přijat na americkou univerzitu, musíš prokázat svoji znalost angličtiny složením jednoho z testů. Zjistí si přímo na univerzitě, jaký jazykový test vyžaduje. Pravděpodobně to bude test TOEFL, některé univerzity uznávají i IELTS. Testování TOEFL probíhá i v České republice. Volné termíny testů jsou uveřejněny na stránkách www.fulbright.cz – *EducationUSA*. Nezapomeň, že test je platný pouze dva roky! Pokud se do té doby nedostaneš na školu, budeš ho muset opakovat!

Škola si ověří také tvé studijní předpoklady a znalosti prostřednictvím nezávislé testovací organizace (www.collegeboard.org nebo www.ets.org). Univerzita od této organizace pak obdrží pouze bodový výsledek tvých testů.

Nejčastější je testování SAT, tedy test z obecných studijních předpokladů. Některé univerzity vyžadují i jiné testy – například určené budoucím studentům magisterských a doktorandských studií či specializované testy, jako test MCAT. Ten zjišťuje předpoklady pro studium lékařství.

Dalším požadavkem k přijetí bývá sepsání motivačního eseje. Na stránce www.essayedge.com najdeš ukázky takovýchto motivačních esejů. Někjaké tipy najdeš i na www.nicm.cz – *Vzdělávání v zahraničí*.

Zajímavé odkazy:

- www.ccusa.cz
Nabídka programů Work and Travel a dobrovolnictví
- www.gradschools.com
Nabídka studia pro absolventy
- www.studyusa.com
Vše o studiu v USA
- www.essayedge.com
Jak na motivační esej
- www.fulbright.cz
Fulbrightova komise
- www.fundingusstudy.org
Databáze stipendií, stáží a grantů
- www.usastudyguide.com
Informace o amerických univerzitách, průvodce studiem

Velká Británie

Velká Británie a Severní Irsko jsou patrně nejoblíbenější studijní destinace. Mluví se v nich anglicky a je to (oproti jiným anglicky mluvícím státům) „za rohem“. Navíc jsou mnohé britské školy vyhlášené svou vysokou úrovní. Proto lákají stále více zahraničních studentů. Školy za kanálem La Manche mají kouzlo nejen díky své dlouholeté tradici.

Přijímací řízení pro první stupeň vysokoškolského studia (náš bakalář) je koordinováno jedinou organizací: Universities and Colleges Admissions Service. Stránky této agentury jsou www.ucas.com. Najdeš tam různé informace pro budoucí studenty. Až na pět škol/oborů se můžeš přihlásit pomocí jedné přihlášky doručené této organizaci. Vše probíhá na uvedených stránkách online. Pro studium dalších stupňů vysokoškolského studia se hlásíš přímo na konkrétní univerzitu. Pokud máš nějaké specifické dotazy a problémy, obrať se na Britskou radu, která sídlí v Praze (www.britishcouncil.cz).

Jazykově musíš být samozřejmě dobře vybaven. Britské univerzity po zahraničních uchazečích vyžadují nejčastěji úspěšné složení jazykového testu IELTS. Pro vysokoškolské studium se doporučuje absolvovat akademický modul tohoto testu. Pro přijetí na většinu britských univerzit je potřeba dosáhnout v testu výsledku minimálně 6. Test je platný dva roky, po jejich uplynutí budeš muset složit novou zkoušku, pokud se už mezitím nedostaneš na britskou univerzitu.

Ve Velké Británii se na univerzitách platí školné. Ale studenti mají možnost vzít si studentskou půjčku. Studenti z jiných členských zemí EU mají také tuto možnost. Půjčka pro ně se však vztahuje jen na pokrytí školného. Domácí studenti si mohou půjčit peníze i na pokrytí životních nákladů. Tato půjčka se týká studentů z EU v případě, že žijí ve Velké Británii déle než tři roky.

Studentská půjčka je výhodná (úroky pouze kopírují inflaci). Splácet ji budeš až po ukončení školy a v případě, že tvůj příjem přesáhne určitou výši. Organizace, která ti půjčku dá, bude zjišťovat tvůj měsíční příjem. Až dosáhne hranice, pro každou zemi trochu jinou, začne se ti z platu strhávat částka na zaplacení půjčky.

O půjčkách se dozvíš více informací na www.direct.gov.uk nebo na www.slc.co.uk.

Počítej s tím, že tyto informace jsou pouze dočasné a po vystoupení Velké Británie z Evropské unie (ke kterému oficiálně dojde nejspíše v březnu 2019) se mnoho věcí změní.

Zajímavé odkazy:

- www.britishcouncil.cz
Stránky Britské rady. Příležitosti pro vzájemnou spolupráci mezi Spojeným královstvím a Českou republikou
- www.hostuk.org.uk
Zprostředkování pobytu
- www.scholarship-search.org.uk
Vyhledávač stipendií
- www.schoolswbdirectory.co.uk
Databáze školních webových stránek a e-mailových adres
- <http://study-uk.britishcouncil.org>
Oficiální stránka British Council pro mezinárodní studenty, kteří chtějí studovat ve Velké Británii
- www.prospects.ac.uk
Práce, postgraduální studium
- <http://study-uk.britishcouncil.org/options/scholarships-financial-support>
Stipendia, granty, stáže, půjčky pro mezinárodní studenty

Nostrifikace

Nostrifikace znamená ověření výsledků dosaženého vzdělání. Tento proces je hlavně po návratu ze zahraničního studia velmi důležitý.

Nostrifikovat můžeš nejen vysokoškolský diplom. Někteří dokončí v zahraničí základní nebo střední školu. Jejich uznávání probíhá malinko odlišně. Úřad, kde budeš nostrifikovat, se obecně nazývá uznávací orgán. Uznávacími orgány jsou školské odbory jednotlivých krajských úřadů, v Praze Magistrát hl. m. Prahy. Více informací najdeš na www.msmt.cz – *Vzdělávání/Vysoké školství/Uznávání zahraničního vzdělání.*

Co se týká vysokoškolského diplomu, je dobré si ho nechat nostrifikovat. Některým mezinárodním firmám bude stačit tvůj zahraniční diplom, ale nemusí. Dnes je i na našich vysokých školách běžné, že k diplomu dostaneš dodatek. Je to dvojjazyčný dokument, který popisuje vzdělávací systém, ve kterém jsi studoval, obsahuje seznam tebou absolvovaných předmětů a hodnocení ze zkoušek. Ten může uznání tvého vzdělání ulehčit. Nostrifikaci vysokoškolských diplomů má na starosti několik organizací. Pokud jsi promoval v zemi, která má s naší republikou uzavřenou dohodu o vzájemném uznávání dokladů o vzdělání (jsou to např. Slovinsko, Polsko, Maďarsko, některé země bývalého SSSR), obrať se na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Pokud jsi ale vystudoval vojenskou školu či nějakou školu z oblasti bezpečnosti, diplom ti musí nostrifikovat Ministerstvo obrany, respektive Ministerstvo vnitra.

Pokud nepatříš do žádné z těchto skupin absolventů, diplom ti uzná veřejná vysoká škola. A to ta, která uskutečňuje obsahově podobný studijní program. Jestliže není jasně, která vysoká škola u nás nabízí studentům podobný program, obrať se opět na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. To určí univerzitu pro nostrifikaci, případně samo rozhodne o tvém dosaženém vzdělání.

Pozor na uznávání odborných kvalifikací! Musíš rozlišovat akademické a profesní uznávání. Akademické uznávání je potřebné, chceš-li dál studovat. Profesní uznávání je pak nutné do pracovního života.

Profesní uznávání se týká hlavně takzvaných regulovaných povolání. Až když máš nostrifikováno odborné vzdělání, můžeš vykonávat zaměstnání, kterému ses naučil v cizině. Regulovaná povolání jsou vnitřně upravena právním předpisem a nemůže je vykonávat kdokoli. Jsou to profese jako například oční optik nebo advokát. Takže pokud se vrátíš ze zahraničí a budeš si chtít u nás otevřít oční optiku či advokátní kancelář, musíš si zjistit, zda tvé povolání patří mezi ty regulované. Jejich seznam najdeš na stránkách www.msmt.cz – *Evropská unie*. Pokud si najdeš svou profesi v seznamu, musíš se obrátit na uznávací orgán. Bývají to různé komory a oborové svazy. Jejich seznam najdeš na <http://uok.msmt.cz>. Na stránkách ministerstva jsou i další potřebné informace.

Vzdělání i kvalifikace získané na Slovensku se u nás uznávají automaticky.

Zajímavé odkazy:

- www.msmt.cz
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- www.nuv.cz
Národní ústav pro vzdělávání
- www.narodnikvalifikace.cz
Národní soustava kvalifikací
- www.vzdelavani prace.cz
Vyhledávání příležitostí ze světa práce a vzdělávání

Jiné důležité a zajímavé odkazy

- www.nicm.cz
Národní informační centrum pro mládež
- www.eurodesk.cz
Evropská informační síť pro mládež
- www.msmt.cz
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- www.eryica.org
European Youth Information and Counselling Agency
- <http://ec.europa.eu/ploteus/>
Portál vzdělávacích příležitostí v Evropě
- <http://ec.europa.eu/eurydice>
Informační síť vzdělávání v Evropě
- www.eurodesk.cz
Evropská informační síť pro mládež
- www.dzs.cz
Dům zahraniční spolupráce
- www.internationalscholarship.com
Vyhledávač stipendií
- www.internationaleducationmedia.com
Vyhledávač univerzit po celém světě
- www.goabroad.com/study-abroad
Vyhledávač studijních možností po celém světě; některé jsou omezeny zemí původu, ale některé jsou otevřeny lidem z celého světa
- www.studyabroad.com
Podobné stránky jako odkaz výše
- www.scholarshipnet.info
Vyhledávač stránek se stipendii
- <http://univ.cc>
Vyhledávač univerzit po celém světě
- www.europass.cz
Národní centrum Europass (první evropský souborný doklad o vzdělání a pracovních zkušenostech)
- www.euroskop.cz
Vše o Evropské unii (a tedy i o studiu)
- www.naerasmusplus.cz
Vše o programu Erasmus+

Seznam odkazů použitých v textu

- www.admissions.unl.edu
- www.aiesec.cz
- www.britishcouncil.cz
- www.ccusa.cz
- www.ceskarepublika.campusfrance.org
- www.cidj.fr
- www.collegeboard.com
- www.cz.gfps.org
- www.daad.cz
- www.direct.gov.uk
- www.dzs.cz
- www.educationuk.org
- www.educationuk.org/scholarships
- www.elsa.cz
- www.eryica.org
- www.essayedge.com
- www.ets.org
- www.eurodesk.cz
- www.europass.cz
- www.euroskop.cz
- <http://ec.europa.eu/eurydice>
- <http://financialaid.ucdavis.edu>
- www.fondbudoucnosti.cz
- www.france.cz
- www.fulbright.cz
- www.funding-guide.de
- www.fundingusstudy.org
- www.goabroad.com
- www.goethe.de
- www.gradschools.com
- www.hostuk.org.uk
- www.iaeste.cz
- www.icm.sk
- www.ifmsa.cz
- www.ifp.cz
- www.internationalscholarship.com
- www.msmt.cz
- www.nadacesophia.cz
- www.nadacnifondklausovych.cz
- www.naerasmusplus.cz
- www.nchf.cz
- www.ncvu.eu
- www.nicm.cz
- www.onisep.fr
- www.osf.cz
- www.prospects.ac.uk
- www.saia.sk
- www.scholarship-search.org.uk
- www.schoolswebdirectory.co.uk
- www.slc.co.uk
- www.stifterverband.org
- www.stiftungen.org
- www.strada.cz
- www.studienwahl.de
- www.studyusa.com
- www.tandem.adam.cz
- www.ucas.com
- www.univ.cc
- <http://uok.msmt.cz>
- www.usastudyguide.com
- www.visegradfund.org
- www.vize.cz
- www.vysokeskoly.sk

Držíš v rukou jednu ze tří publikací, jejichž autorem je Národní informační centrum pro mládež (NICM). Další dvě, Práce v zahraničí a Dobrovolnictví, jsou ke stažení na odkazu www.nicm.cz/publikace-studium-v-zahranici-a-prace-v-zahranici-volne-ke-staze. V případě, že máš zájem o jejich tištěnou verzi, zavolej nám nebo napiš.

Nemůžeš najít potřebnou informaci? Nebo jsi jich našel moc a potřebuješ se v nich zorientovat? Nenašel jsi na internetu to, co jsi potřeboval? Kamarádi taky nevědí? Obrát' se na nás – zdarma ti poradíme, pomůžeme a nasměrujeme tě k odborníkům.

Najdeš nás:

Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 850 860

Web: www.nicm.cz

E-mail: info@nicm.cz

FB: www.facebook.com/narodniinformacnicentrumpromladez

Naše služby:

- **Bezplatné informace – neboj se, zeptej se**
Získej informace z oblastí, které tě zajímají. Pošli dotaz e-mailem, zatelefonuj nebo přijď osobně.
- **Besedy, přednášky, workshopy – vzdělávej se, rozvíjej se**
U nás nebo u tebe ve škole o studiu, práci a cestování.
- **Openspace – buď kreativní, dej o sobě vědět**
Prostor pro tebe a tvé kamarády. Uspořádej u nás besedu, výstavu nebo promítání.
- **Mixér / střížna hudby a filmu – sestříhej si video, namixuj hudbu**
Nemáš doma potřebný software? U nás ho využiješ zdarma!
- **Prodej slevových karet – využij slevy a výhody**
Přijď si k nám pro slevové průkazy ISIC, ITIC a ISIC Scholar.
- **Internet, tisk, kopírování**
Internet pro studenty zdarma, tisk a kopírování výhodně.
- **INFOListy**
Pravidelně zasílaný newsletter s nejzajímavějšími informacemi.

Zeptej se nás na cokoli! Poradíme, pomůžeme, vyslechneme.

Informační síť pro mládež

Informační síť pro mládež v ČR tvoří více než 40 informačních center pro mládež (ICM). Pracovníci ICM pomáhají mladým lidem nalézt odpovědi na jejich otázky z oblasti vzdělávání, práce, cestování, volného času, prevence rizikového chování, občana a společnosti, mládeže v EU aj.

Informace jsou poskytovány zdarma, diskrétně a anonymně a podle zásad Evropské charty informací pro mládež. ICM jsou důležitými informačními body v obrovském moři informací.

Informace o jednotlivých ICM nalezneš na společném webu ICM www.ismcr.cz.

Informační síť pro mládež v ČR je součástí evropské sítě informačních center pro mládež, kterou zastřešuje Evropská informační a poradenská kancelář (ERYICA).

Koordinátorem Informační sítě pro mládež v ČR je Národní informační centrum pro mládež (www.nicm.cz), oddělení Národního ústavu pro vzdělávání (www.nuv.cz).

Společnými produkty informační sítě pro mládež jsou:

- **Remix** / Elektronický časopis psaný mladými pro mladé – <http://remix.nicm.cz>.
- **Mobilní aplikace „Íčko v kapse“** / Aplikace ti pomůže s orientací v oblastech: Studium v ČR a v zahraničí – Práce v ČR a zahraničí – Dobrovolnictví – Potřebuji zařídit – Krizové situace. Ke stažení na <http://bit.ly/148SasR>.
- **Publikace volně ke stažení na webu NICM – www.nicm.cz**
 - Studium v zahraničí
 - Práce v zahraničí
 - Dobrovolnictví
 - Co ti brání v podnikání?
 - ICM v EU

Chceš založit ICM ve vašem městě? Chceš se stát součástí ISM v ČR? Kontaktuj NICM:
Tel.: +420 221 850 860
Web: www.nicm.cz
E-mail: info@nicm.cz,

Eurodesk je evropská informační síť, která působí ve 34 evropských zemích. Umožňuje mladým lidem a pracovníkům s mládeží snadný a rychlý přístup k evropským informacím. Máš-li zájem v zahraničí studovat, pracovat nebo se stát dobrovolníkem, neváhej a kontaktuj nás, pomůžeme ti najít informace a možnosti přesně pro tebe.

Kde naše informace najdeš:

- Česká internetová stránka Eurodesku: www.eurodesk.cz
- Evropský portál pro mládež: <http://europa.eu/youth/>
- Tištěný bulletin Mozaika: distribuován zdarma po celé ČR, objednej si ho na: www.eurodesk.cz/bulletin-mozaika
- Facebook: www.facebook.com/EurodeskCZ

Jakékoli dotazy zodpovíme rádi také e-mailem, telefonicky i osobně:

Dům zahraniční spolupráce

EURODESK

Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 850 923
E-mail: info@eurodesk.cz

Europass

Europass nabízí zdarma dokumenty, pomocí kterých ukážeš, co umíš, a které využiješ při hledání práce či studia doma i v zahraničí:

- Životopis
- Motivační dopis
- Dodatek k osvědčení
- Dodatek k diplomu
- Mobilita

Životopis a motivační dopis si můžeš vyplnit online na www.europass.cz.

Dodatek k osvědčení získáš po ukončení středního vzdělávání ve své škole nebo si o něj můžeš zažádat na <https://edo.europass.cz>.

Doklad o stáži či dobrovolnické zkušenosti (mobilita) ti vydá organizace, která tě na stáž vyslala, nebo organizace, u které jsi na stáži byl/a.

Další informace o dokumentech Europassu a pomoc s jejich získáním či vyplněním nabízí:

Národní centrum Europass

Klientské centrum

Tel.: +420 274 022 342

Web: www.europass.cz

E-mail: europass@nuv.cz

Studium v zahraničí

Obsah a grafika © Tým Národního informačního centra pro mládež, 2018

Grafická úprava a zlom © Zdeněk Kalenský, 2017

Vydal Národní ústav pro vzdělávání, www.nuv.cz

Tisk: Společnost ASTRON studio CZ, a. s.

6., aktualizované vydání, Praha 2018

ISBN 978-80-7481-208-8

Informace byly čerpány ze zdrojů uvedených v publikaci.

ISBN 978-80-7481-208-8